

W czwartek, 24 września, odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Spotkanie w całości poświęcone było **informacji Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz dyskusji nt. rysujących się możliwości wsparcia środkami Unii Europejskiej w nowej perspektywie finansowej szeroko rozumianych obszarów wiejskich z naciskiem na dofinansowanie samorządów w budowie, rozbudowie infrastruktury technicznej, oświatowej, społecznej itp.**

*– Rzeczywiście ta nowa architektura programowania środków na kolejne perspektywy jest znacząco różna. Nie będzie już osobnych programów, z czym mieliście państwo jako beneficjenci do czynienia. Posługujemy się teraz takim dokumentem; zamiast programów będą funkcjonować rozdziały. Czyli to już jak gdyby, nawet nie wchodząc w szczegóły, sama ta konstrukcja oznacza, że wymagana będzie silniejsza koordynacja – mówił Dyrektor Departamentu Programów Regionalnych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej **Piotr Zygałło**.*

Głównym punktem posiedzenia była prezentacja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi: **„Wsparcie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich w rozdziale dotyczącym WPR w ramach Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego 2028-2034”**.

W prezentacji przedstawione zostały interwencje, które zgodnie z propozycją Komisji Europejskiej zostały wskazane jako **interwencje wspierające dochód dla rolnictwa**, finansowane z Funduszu w ramach zarezerwowanego budżetu na Wspólną Politykę Rolną (WPR) – co najmniej **293,7 mld EUR na poziomie UE (24,6 mld na poziomie Polski)**. Należą do nich: obowiązkowe degresywne wsparcie dochodu uzależnione od obszaru; wsparcie dochodów powiązane z produkcją; płatności ONW; płatność dla małych rolników; działania rolnośrodowiskowe i klimatyczne; wsparcie z tytułu niekorzystnych warunków wynikających z niektórych obowiązkowych wymogów; wsparcie uczestnictwa w narzędziach zarządzania ryzykiem; wsparcie inwestycji dla rolników i właścicieli lasów; wsparcie dla młodych rolników; rozwój małych gospodarstw oraz wsparcie w niektórych sektorach.

Interwencje, które nie zostały objęte ring fencingiem (m.in. działania dotychczas realizowane w ramach II filara WPR) to: LEADER; wspieranie wymiany wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich; inicjatywy w zakresie współpracy terytorialnej i lokalnej (w tym scalenia i SV); unijny program dla szkół (owoce i warzywa) oraz płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof.

Jak wskazano, budżet PPKR wyniesie dla całej Unii Europejskiej **783 mld euro**; w tym dla Polski: **123,3 mld euro**.

Alokacja na WPR wyniesie **294 mld euro** dla całej UE, w tym dla Polski – **24,6 mld euro**. Przewidziano również dodatkowe środki na obszary wiejskie (rural target), stanowiące nie mniej niż **10%** pozostałej części Funduszu, czyli dla Polski nie mniej niż **8,9 mld euro**. Będzie również dodatkowa możliwość wcześniejszego wykorzystania tzw. kwoty elastyczności (flexibility amount), z przeznaczeniem na rolnictwo i obszary wiejskie, co dla Polski oznacza możliwość wzmocnienia wydatków na rolnictwo o kolejne **8,7 mld euro**.

Cel dla priorytetu Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2027 został określony następująco: **Wzmacnianie**

bezpieczeństwa żywnościowego i transformacji sektora rolno-spożywczego poprzez realizację Wspólnej Polityki Rolnej. W jego ramach zaplanowane zostały trzy kierunki działań: wsparcie dochodów rolników; zwiększanie konkurencyjności rolnictwa i sektora rolno-spożywczego oraz wzrost odporności na kryzysy; przedsiębiorczość wiejska oraz aktywne społeczeństwo na obszarach wiejskich.

Co do założeń strategicznych do rozdziału w zakresie WPR w ramach PPKR 2028-2034, opracowywane działania nie będą stanowić prostej kontynuacji wsparcia z poprzednich perspektyw finansowych, ale będą precyzyjnie ukierunkowane na sprostanie aktualnym wyzwaniom. Planuje się, że każda interwencja na rzecz rolnictwa: będzie optymalna względem potrzeb sektora i formułowanych wyzwań, szczególnie w obszarze odporności środowiskowo-klimatycznej i konkurencyjności; będzie brała pod uwagę zmieniające się okoliczności, w tym umowy handlowe z krajami trzecimi, perspektywę rozszerzenia UE, rosnący kapitał zagraniczny w sektorze rolnym oraz będzie poparta analizą skuteczności dotychczasowych instrumentów.

Wśród planowanych działań obejmujących wsparcie dochodów rolników resort wymienia: degresywne obszarowe wsparcie dochodów (podstawowy instrument wspierania dochodów rolników, niezależny od rodzaju uprawy); wsparcie dochodów związane z produkcją (powiązany z produkcją instrument wspierania dochodów rolników w sektorach w trudnej sytuacji oraz mających znaczenie ze względów gospodarczych, społecznych i środowiskowych); płatność dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi (wsparcie finansowe dla rolników gospodarujących na obszarach ONW, w celu zrekompensowania efektów istniejących utrudnień w produkcji rolnej na tych obszarach, w stosunku do obszarów, na których takie ograniczenia nie występują); oraz płatności dla małych gospodarstw (uproszczone, niezwiązane z produkcją, wsparcie dochodów małych gospodarstw).

Za planowane działania obejmujące zwiększenie konkurencyjności rolnictwa i sektora rolno-spożywczego oraz wzrost odporności na kryzysy Ministerstwo przyjmuje: odporność ekonomiczną, środowiskową i klimatyczną gospodarstw rolnych; promowanie odnowy pokoleniowej; rozwój innowacji, cyfryzacji i wymiany wiedzy; poprawę pozycji producenta w łańcuchu dostaw; infrastrukturę na rzecz rolnictwa (w zakresie scalania gruntów); wsparcie w systemach zmniejszających ryzyko w sektorze rolno-spożywczym oraz działania rolnośrodowiskowe i na rzecz klimatu oraz działania leśno-zadrzewieniowe (m.in. praktyki na rzecz klimatu, sprzyjające zrównoważonemu rolnictwu (w tym rolnictwo ekologiczne), ochronie różnorodności biologicznej i zasobów naturalnych na gruntach rolnych oraz praktyki na rzecz dobrostanu zwierząt).

Planowane działania obejmujące przedsiębiorczość wiejską oraz aktywne społeczeństwo na obszarach wiejskich sprowadzają się do: **LEADER** (w zakresie przedsiębiorczości wiejskiej i aktywnego społeczeństwa) oraz **Smart Village** (rozwój gospodarki obiegu zamkniętego, w oparciu m.in. o nowe technologie i innowacje oraz współpracę trójsektorową – przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, samorządy lokalne).

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi niezmiennie postuluje zapewnienie środków w wysokości **37 mld euro** na rozdział dotyczący WPR ze środków UE.

W ramach tych środków, MRiRW planuje realizację instrumentów będących nie tylko w domenie resortu rolnictwa, ale także klimatu i środowiska, poprzez szeroki (także w wymiarze finansowym) instrument *Działania rolnośrodowiskowe i na rzecz klimatu oraz działania leśno-zadrzewieniowe*, co znacząco przyczyni się do osiągnięcia earmarkingu środowiskowo-klimatycznego PPKR na poziomie **43%**, a także

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 06, październik 2026 08:19

Anna Dąbrowska

Odsłony: 44

wniesie wkład do osiągnięcia celów w zakresie Odbudowy Zasobów Przyrody (NRL).

Dodatkowo planowane są działania na rzecz obszarów wiejskich realizowane przez Samorządy Województw (delegowane przez ARiMR), które sprawdziły się w poprzednich perspektywach i są oczekiwane przez mieszkańców obszarów wiejskich.

Zapewnienie budżetu na poziomie **37 mld euro** miałoby umożliwić także szerokie wsparcie przetwórstwa rolno-spożywczego w rozdziale WPR, a więc sektora, który bezpośrednio przekłada się na miejsca pracy i bazę podatkową w regionach.

Ograniczenie budżetu WPR po 2027 do **32,8 mld euro** może oznaczać, że z uwagi na priorytety dotyczące konkurencyjności rolnictwa, ograniczenia będą dotyczyły finansowania instrumentów środowiskowych.

Analogicznie, ograniczenie budżetu w rozdziale dotyczącym WPR przełoży się na brak możliwości pełnego zabezpieczenia instrumentów dotychczas planowanych do realizacji przez Samorządy Województw, tj. Scalanie gruntów rolnych, Leader oraz Smart Village, a które nie są planowane do realizacji w PPKR w innych priorytetach/rozdziałach.